N° 76. — 1860.

Bredasche Courant.

DONDERDAG 20 SEPTEMBER.

De GEDEPUTEERDE STATEN der Provincie *Noordbrabant*;

Gelet op art. 100 der Provinciale Wet, alsmede op de besluiten der Staten van *Noordbrabant* van 2 Januarij 1852 (*Provinciaal Blad* N°. 3) en 13 Julij 1853 (*Provinciaal Blad* N°. 18);

Brengen ter algemeene kennis, dat tegen betaling van ƒ 0,25 voor elk exemplaar verkrijgbaar zijn gesteld:

a. De rekening der enkel provinciale inkomsten en uitgaven voor het dienstjaar 1858.

b. De begrooting der enkel provinciale en huishoudelijke inkomsten en uitgaven voor de dienst van 1861.

's Hertogenbosch, den 14. September 1860.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
P. J. BOSCH VAN DRAKESTEIN.
De Griffier,
VAN GOOTH.

Frankrijk.

PARIJS, den 17den September.

Volgens den *Moniteur* zijn de Keizer en de Keizerin den 16den van Ajaccio naar Algerie vertrokken.

Onder de schepen, welke Keizer *Napoleon* naar Afrika zullen begeleiden, behoort het met ijzeren platen beklcede fregat *la Gloire*, hetwelk dezer dagen voltooid is; den 19den dezer zullen nabij Algiers in 's Keizers bijzijn met dat vaartuig nieuwe proeven worden genomen, ten einde uit te maken wat deze nieuwe soort van oorlogsschepen, zoo ten aanzien van de vaart als van de bediening en uitwerking van het geschut, kan opleveren.

Bij de aanvankelijke proefnemingen heeft de *Gloire* ten aanzien der vaart volkomen aan de verwachting voldaan; zij is bevonden goed zee te bouwen, en gemiddeld 12¾ knoop af te leggen, terwijl zij eene snelheid van hoogstens 13$^{1}/_{10}$ knoop heeft bereikt. Dit mededeelende zegt de *Moniteur de la Flotte*, het dagblad van het Fransche departement van marine, als eene uitgemaakte daadzaak, dat met de vervaardiging der gepantserde stoomschepen wederom een nieuw tijdvak voor de oorlogs-marine is aangevangen; even als eenige jaren geleden, met de invoering van de stoomschroef bij oorlogsschepen.

— Er is sprake van nieuwe belangrijke havenwerken te Marseille aan te leggen. De Keizer heeft bij zijn bezoek op de reede dier stad en na zich verslag te hebben doen geven omtrent den tegenwoordigen toestand ten aanzien van de verdediging en veiligheid der schepen, bevolen dat men een onderzoek zou wijden aan het leggen van een dijk, waardoor voor Marseille eene reede zou worden tot stand gebragt, welke die van Cherburg in uitgestrektheid zou overtreffen. Deze reede zou ten doel hebben om tegelijkertijd uit een militair oogpunt de onberekenbare rijkdommen, welke in de maritime en handels-inrigtingen liggen opgestapeld, te beschermen, en eene veilige toevlugt te verleenen aan de vaartuigen, bij het in- en uitzeilen, voor het gemakkelijk te voorziene geval, dat de havens overgevuld waren.

— De Hertogin van Alba, zuster der Keizerin, is heden morgen te Parijs overleden, waar zij in wanhopigen toestand was aangekomen om nog geneeskundige hulp te zoeken.

— Het officieel dagblad van Turyn deelt een memorandum mede, door de Regering des Konings den 12den September aan hare vertegenwoordigers in het buitenland gerigt. In dat memorandum wordt het tafereel van den toestand van Italie na den vrede van Villafranca geschetst en op de weigering van het Hof van Rome, op het verlangen van Piemont, op de terugzending der vreemde legioenen uit het Pauselijk leger betrekkelijk, gewezen. Het memorandum verklaart verder, hoe de Sardinische Regering, om gebiedende, door zijne eigene veiligheid voorgeschreven redenen, niet kan toelaten dat de Italiaansche nationale beweging in regeringloosheid en wanorde verloren gaat. Zij geeft nieuwe verzekeringen dat de Koninklijke troepen zorgvuldig de stad Rome en haar grondgebied zullen eerbiedigen, en doet een nieuw beroep op den Paus, die, een eenige jaren geleden, zelf de nationale beweging bezielde. Het memorandum besluit met te zeggen dat, wanneer de Paus erkennen zal dat de wedergeboorte van Italie in de besluiten der Voorzienigheid ligt, hij op nieuw de Vader der Italianen zijn zal, gelijk hij niet opgehouden heeft de doorluchtige en geëerbiedigde Vader der geloovigen te wezen.

— Het Sardinische gouvernement heeft de wetgevende kamers des Rijks opgeroepen, om den 2den October aanstaande te vergaderen. Volgens de berigten uit Turyn van den 15den dezer was het publiek over den stap der Regering zeer bestreden, daar er reeds lang geklaagd werd dat het parlement op zijde geschoven en van zijnen regtmatigen invloed ontstoken werd.

— De Turynsche berigtgever van het Parijsche *Journal des Débats* zegt in een schrijven van den 14den dezer: »Van Sardinie's zijde wordt al het mogelijke gedaan om Ancona zoo spoedig mogelijk te vermeesteren. De generaal *Cialdini* rukt met versnelde marschen derwaarts; hij is reeds te Sinigaglia, en heeft in last Ancona zoo spoedig doenlijk te vermeesteren. Het laat zich begrijpen, dat de tijd kostbaar is, en dat men elken dag, ja elk uur vertraging wil vermijden. Immers het is te doen om de Marken en Umbrie feitelijk aan Sardinie te hechten, alvorens daarover in onderhandeling te treden; daarna zal er onderhandeld kunnen worden zooveel men zal goed vinden, maar zal het alsdan onmogelijk zijn op den door eene algemeene stemming uitgedrukten wensch der bevolking terug te komen; en Sardinie zal, hetgeen van het meeste belang is, met Napels over land in regtstreeksche communicatie zijn. De vloot van den admiraal *Persano*, vermeerderd met een gedeelte van de Napelsche zeemagt, is op weg naar Ancona, om die stad van den zeekant aan te vallen. Indien de generaal *de Lamoricière* geenen bijstand van buiten 's lands ontvangt, zal hij den strijd niet lang kunnen volhouden."

— Berigten uit Turyn van den 16den en 17den behelzen het volgende:

»(Reuters agentschap). Van Perugia tot Rome en de Napelsche grenzen staan geene pauselijke troepen meer. De Piemontezen hebben Orvieto bezet. Frosinone is in opstand. — Het Sardinische parlement is tegen 2 October naar Turyn bijeengeroepen.

»(Reuters agentschap). De stad Todi is in opstand gekomen, heeft de pauselijke gendarmes verjaagd, en een voorloopig bewind ingesteld, hetwelk in den naam van Koning *Victor Emanuel* het bestuur heeft aanvaard.

»De heer *Azeglio* heeft zijn ontslag als gouverneur van Milaan genomen en is als zoodanig vervangen door den graaf *Pasolini*."

— De Parijsche *Constitutionnel* berigt dat de Fransche gezant te Napels last heeft ontvangen om met al de tot het gezantschap behoorende personen naar Frankrijk terug te keeren.

— De Parijsche *Patrie* zegt in haar nommer van den 16den: »De jongste depêches uit Napels melden ons, dat het daar ter stede bij voortduring rustig was. *Garibaldi* was bezig de strijdkrachten des rijks te land en ter zee op regelmatigen voet te brengen. Het leger van het koningrijk der Beide Sicilien zal in het vervolg den naam van Zuid-Italiaansch leger voeren. De Napelsche soldaten zullen bij dat leger worden ingedeeld, en *Garibaldi's* vrijwilligers zullen daarvan ook deel uitmaken. Het zal tot de sterkte van 150,000 man worden gebragt, en te dien einde zal er óf eene nieuwe oproeping van vrijwilligers in geheel Italie, óf eene buitengewone ligting plaats hebben. Wanneer die krijgsmagt gereed is, zullen de operatiën hervat en de vereeniging van alle Italiaansche landen onafgebroken tot het einde toe doorgezet worden.

»*Garibaldi* heeft ook bepaald, dat de Napelsche zeemagt zal staan onder het bevel van den vice-admiraal *Persano*, welke door het Sardinische gouvernement bij hem gedetacheerd en onder zijne orders gesteld is. Hij heeft eene lijst van de bruikbare bodems van de Napelsche vloot doen opmaken, en bepaald dat al die vaartuigen, ten getale van vijftig, terstond op den voet van oorlog zullen worden gewapend.

»Hij heeft last gegeven tot het bouwen van vijftien groote platboomde vaartuigen, welke bij het landen van troepen noodig zijn, en hij heeft bepaald, dat de zeil-kanonneerbooten, welke op de werven van Castellamare liggen, omgebouwd en van stoomtuigen, welke in Engeland bij onderscheiden fabrikanten besteld zijn, voorzien zullen worden. Al die maatregelen worden reeds ten uitvoer gelegd. Zij bewijzen dat de dictator, met de schranderheid van eenen echten krijgsman, al het gewigt der in de Adriatische Zee te ondernemen operatiën begrijpt, en dat hij niets wil verzuimen, wat dienen kan om zijne plannen, zoo veel van de strijdmiddelen te land en ter zee afhangt, uitvoerbaar ter maken."

— Den 13den heeft *Garibaldi* te Napels de volgende dagorder aan het Napelsche leger gerigt:

»Zoo *Garibaldi* door u niet als wapenbroeder wordt versmaad, wil hij aan uwe zijde tegen de vijanden des vaderlands strijden. Weg met onze twisten, de eenwenoude kwaal van ons land.

»Italie, de overblijfsels zijner ketenen schuddende, wijst ons noordwaarts den weg der eer naar het laatste hol der dwingelandij.

»Ik beloof u maar één ding, te weten: u in het gevecht te zullen brengen."

— Het leger van *Garibaldi* was, volgens de berigten uit Napels van den 11den, meerendeels reeds in de hoofdstad vereenigd, zoodat hij kon thans over eene krijgsmagt van omstreeks 50,000 man beschikken. Den 10den was een volkshoop, uit 5000 personen bestaande, bij den dictator gekomen, met verzoek om het fort Sint Elmo, door welks geschut de stad bedreigd wordt, te doen slechten. De dictator had geantwoord dat hij de zaak uit het militair oogpunt zou onderzoeken, doch hij scheen niet geneigd te zijn om aan dien wensch gevolg te geven.

Uit Napels schrijft men van 10 September: »Onder de handelingen van het nieuwe bewind kan, onder anderen, het volgende officieel worden medegedeeld. Bij een der vier den 8sten dezer afgekondigde besluiten, worden alle openbare ambtenaren in hunne functiën gehandhaafd, maar een ander verbiedt de waarneming van twee of meer ambten door denzelfden persoon. Een derde benoemt den generaal *Sirtori* tot bevelhebber des legers gedurende de afwezigheid des dictators, en den kolonel *Bertani* tot algemeenen secretaris der dictatuur. Bij andere besluiten wordt de markies de *Bella* met eene zending bij den Keizer te Parijs belast; en de door zijne historische schriften beroemde heer *Leopardi* met de zending te Turijn, die hij reeds in 1848 vervulde, terwijl de heer *Fabrizzi* naar het Hof van Londen gezonden wordt.

»Verder zijn de navolgende bepalingen gemaakt: alle acten moeten den naam van *Victor Emanuel*, Koning van Italie, dragen, welke worden ook het omschrift der met het wapen van Savoije voorziene zegels vormen. De openbare staatsschuld wordt erkend, de openbare banken zetten hare betalingen voort. De paspoorten naar de Vereenigde Staten van Italie zijn afgeschaft, en die naar de nog onderworpen Italiaansche Staten worden door den directeur van politie afgegeven. Alle regterlijke ambtenaren worden verondersteld hun ontslag te hebben, als zij niet binnen tien dagen op hunne posten wederkeeren.

»De uitbarsting der geestdrift onder de bevolking is zoo luidruchtig geweest, dat de politie eenige kalmte heeft moeten bevelen. Gisteren bezocht de dictator alleen het fort Sint Elmo, dat zich heeft overgegeven. Er zijn geene Koninklijke troepen meer te Napels. Wel fluistert men elkander in, dat een soldaat zijn sabel tegen *Garibaldi* getrokken of zijn pistool op hem gelost heeft, maar men schijnt te verlangen dat daarvan niet veel gesproken worde.»

— Volgens de berigten uit Madrid van den 12den dezer had de Koningin den 9den dezer de voorgenomen reis door een gedeelte van haar rijk aangevangen en zich in de eerste plaats over Alicante naar de Baleárische eilanden begeven. De reis was van sommige zijden ontraden, doch de maarschalk *O'Donnell* achtte ze nuttig en meende voor eene goede ontvangst van de zijde der bevolking te kunnen instaan. Zoo ver de te Madrid ontvangen berigten reikten, had Hare Majesteit tot nog toe alle reden om over den raad van haren president-minister tevreden te zijn; en men dacht dat de reis, indien zij verder naar wensch afliep, voor de betrekking tusschen het volk en de kroon en tevens voor de duurzaamheid van het tegenwoordige ministerie nuttig zou zijn.

Parijs, 18 *September*. De *Moniteur* berigt dat het keizerlijke smaldeel op Zondag den 16den voorbij Mahon gestevend is.

De *Constitutionnel* bevat een artikel van den heer *Grandguillot*, gerigt tegen diegenen die, na den Paus geraden te hebben om in zijne oude staatkunde te volharden en geenerlei concessiën te doen, hem thans den raad geven om op eene schandelijke wijze te vlugten. De *Constitutionnel* wenscht vurigljk dat de Paus Rome niet moge verlaten. De Fransche troepen aldaar hebben eigenlijk niet de bestemming om Rome te bezetten, maar om het Pausdom te verdedigen; die bezetting kan in geen geval als van politieken aard beschouwd worden. Het eerste gevolg van 's Pausen vlugt zou de ontruiming van Rome wezen, en deze zou groote gevaren voor het wereldlijk gezag van den Paus medebrengen.

Turijn, 18 *September* (Reuters agentschap). Het eskader van den admiraal *Persano* is voor Ancona aangekomen. De citadel van Spoleto heeft zich bij capitulatie overgegeven; het garnizoen, bestaande uit 600 man, is krijgsgevangen gemaakt.

Rome, 16 *September* (Reuters agentschap). De Fransche gezant alhier heeft de afbreking van het diplomatieke verkeer tusschen Frankrijk en Sardinie aangekondigd.

Eene kolonne pauselijke troepen van 1000 man is Ancona binnen gekomen, na vele bezwaren ontmoet te hebben.

De generaal *de Lamoricière* bevond zich heden morgen te Macerata; hij werd van nabij door het korps pauselijke troepen onder het bevel van den kolonel *Pimodan* gevolgd.

Madrid, 17 *September*. Zaturdag zijn de Keizer en de Keizerin der Franschen te Mahon geland, vragende of de Koningin van Spanje zich aldaar bevond? Een ontkennend antwoord ontvangen hebbende zijn de Keizer en de Keizerin weder scheep gegaan, eenen brief achterlatende voor de Koningin, welke in den avond van den 16den te Palma naar Mahon is scheep gegaan.

Duitschland.

FRANKFORT, den 16den September.

Het officiele regeringsblad van Oostenrijk behelst in zijn nommer van den 11den dezer een door den bestuurder van het departement van financiën onder dagteekening van den 3den dezer aan den Keizer gerigt rapport omtrent den staat der Oostenrijksche Bank. De minister zegt daarin, dat hij den tijd nog niet gekomen acht om doortastende maatregelen tot herstel van de zaken der Bank en van den staat der betaalmiddelen te nemen, dewijl het welslagen daarvan van den toestand der geld- en effectenmarkt, dus van het herstel van het algemeene vertrouwen en voorts van de regeling van 's rijks politieke aangelegenheden afhankelijk is.

»Ik veroorloof mij — zegt de minister — met diepen eerbied voor Uwe Majesteit onbewimpeld deze verklaring af te leggen: het tegenwoordige tijdstip is niet geschikt om doortastende maatregelen tot herstel van de zaken der Bank te nemen. Het is noodzakelijk om, ten einde de bestaande groote moeijelijkheden niet met nieuwe te vermeerderen, maar bedaard, kalm en volhardend te wachten op het zoo veel mogelijk te verwezenlijken tijdstip, waarop de invoering van onzen tijd voegende staatsinstellingen voor de gansche monarchie den eenigen mogelijken waarborg voor de vestiging van het algemeene vertrouwen en van eene duurzame regeling zal opleveren, en te gelijk voor het bestuur der financiën de mogelijkheid daarstellen en den weg openen zal om voor het herstel der staatshuishouding en der betaalmiddelen met zekerheid en goeden uitslag werkzaam te zijn.»

— Uit Weenen wordt gemeld, dat aan alle Oostenrijksche oorlogsschepen, welke zich in eenige buitenlandsche havens bevinden, bevel is gezonden om zich vóór den 20sten dezer bij het smaldeel in de Adriatische Zee te vereenigen, zullende de opperbevelhebber der Oostenrijksche marine, de Aartshertog *Maximiliaan*, eene groote monstering over de vloot houden, en van dien dag persoonlijk het bevel over haar voeren.

De Oostenrijksche oorlogs-marine wordt opgegeven, thans te bestaan uit 74 schepen van meer of mindere grootte, te zamen omstreeks 900 stukken voerende; en men vleit zich te Weenen met de hoop, dat zij tegen de vereenigde zeemagt van Napels en Sardinie met goede kans den strijd zal kunnen wagen, ofschoon zij tot nog toe geene gelegenheid heeft gehad om van hare deugdelijkheid te doen blijken.

— Uit Weenen schrijft men van den 15den September. »De stadhouder van Polen, Vorst *Gortschakoff*, is gisteren door den Keizer in een bijzonder gehoor ontvangen en reist heden naar Warschau terug.

»De Keizer der Franschen zou zich jegens Prins *Metternich*, vóór diens vertrek naar Weenen, uitgelaten hebben, dat Oostenrijk er het best bij varen zou, als het tot het verkoopen van Venetië besluiten kon. Hier is men echter meer dan ooit besloten Venetië te behouden, en aan een vrijwilligen afstand, ware het ook tot nog zoo hooge som van schadeloosstelling, denkt in de hoogere kringen hier niemand.

»Aan de in Pauselijke dienst staande Oostenrijkers is de mededeeling gedaan, dat zij in het Oostenrijksche leger treden kunnen, bijaldien het Pauselijk leger moest ontbonden worden. Ook zijn hun geruststellende verzekeringen gegeven, bijaldien zij door een den vijand ontvangen wonden ongeschikt voor de dienst worden mogten.»

Weenen, 18 *September* (Reuter's Office). De graaf *von Toll* is alhier aangekomen, overbrengende een eigenhandig schrijven van Z. M. den Keizer van Rusland, waarbij de Keizer van Oostenrijk uitgenoodigd wordt tot eene zamenkomst te Warschau.

Nederlanden.

BREDA, den 19den September.

Ll. Maandag heeft Z. M. de zitting der beide Kamers van de Staten-Generaal met de volgende aanspraak geopend:

Mijne Heeren!

»Wederom mag ik uwe Vergadering openen met een gevoel van dankbaarheid. Ons Vaderland, mild gezegend, handhaaft zich op zijne plaats onder de overige Staten.

»Onze betrekkingen met alle Mogendheden dragen blijken eener wederzijds gewenschte vriendschap.

»Onze Zee- en Landmagt gaan loffelijk voort, zich meer en meer in staat te stellen ten allen tijde haar pligt te doen, en de middelen welke door Uwe medewerking verstrekt zijn om het grondgebied des Rijks te beschermen, worden met zorg aangewend. Nieuwe verordeningen omtrent de grondwettige verpligting tot het dragen der wapenen werden sedert lang vereischt: eene wet tot regeling van de sterkte en de inrigting der Nationale Militie zal u eerlang ter overweging worden toegezonden.

»De gezondheidstoestand der ingezetenen is verbeterd. Ik wensch dat de wettelijke regeling van de uitoefening der geneeskunst, waarvan de ontwerpen u zullen worden aangeboden, tot bevordering van dit belangrijk gedeelte van het volkswelzijn strekken moge.

»De wetenschappen vinden, hoezeer bedreigd en betwist, de beoefening waaraan het maatschappelijk leven behoefte heeft, en ook de letteren en kunsten blijven de volksbeschaving bevorderen.

»De landbouw, ondanks het nadeel, door aanhoudende regens aan den te velde staande oogst toegebragt, mag zich in 't algemeen in overvloedige opbrengsten verheugen.

»In het bedrijf van den scheepsbouw is nog geen meer levendigheid, en in den toestand der reederijen geen verbetering gekomen. Door de groote visscherij daarentegen zijn aanvankelijk ruime voordeelen verkregen.

»De handel, hoewel eenige terughouding bij zijne ondernemingen een gevolg is van de onrust die heerscht in ons werelddeel, levert vrij voldoende uitkomsten op, en bij fabrieken en trafieken wordt met streven waargenomen naar verhoogde en verbeterde werkzaamheid. Waar deze belangen, gelijk ook het binnenlandsch en internationaal verkeer, twelk in verband daarmede staat, regeling of uitvoering van Mijne Regering

behoeven, is Mijne zorg bij voortduring daaraan gewijd. Het onderzoek wacht U van een zeer vereenvoudigd tarief van in- en uitgaande regten; en eene nu meer dan ooit gewenschte vermindering der formaliteiten bij den doorvoer zal, hoop ik, eerlang tot stand komen. Met de werkzaamheden tot den aanleg van spoorwegen is, nadat de wet daartoe betrekkelijk was uitgevaardigd, onmiddellijk een begin gemaakt. Het telegraafnet is uitgebreid, en Noordholland met Friesland door een in zee gezonken kabel verbonden. De gunstige toestand der schatkist veroorlooft mij, u binnen kort een voorstel te doen tot het aanleggen van nieuwe waterwegen ter betere verbinding van Amsterdam en Rotterdam met de Noordzee.

»De opbrengst van 's Lands middelen mag, zoo op zich zelf als in vergelijking beschouwd met die van vorige jaren, voldoende genoemd worden.

»De toestand onzer overzeesche bezittingen is in alle opzigten bevredigend. Door den moed en de volharding onzer zee- en landmagt is de onderwerping van Boni voltooid en het Rijk van Banjermassing onder ons regtstreeksch bestuur gebragt. Heeft het bezit van Neerlandsch Indië bij toeneming van bevolking en welvaart op nieuw groote voordeelen opgeleverd, een aanmerkelijk deel daarvan wordt aangewend tot einden, waarvan nog meer ontwikkeling in die gewesten te hopen is. Dien invloed mag men verwachten van een vermeerderd, versneld en door lichttorens beter verzekerd verkeer in den Indischen Archipel, van nieuwe inrigtingen voor het onderwijs, van eene krachtige verbetering der middelen van vervoer.

»Het wetsontwerp tot opheffing der slavernij in onze West-Indische Koloniën zal, gewijzigd, op nieuw aan uwe beraadslagingen onderworpen worden.

»Behalve deze onderwerpen, Mijne Heeren, zijn er andere niet minder gewigtig, voor welker regeling Ik uwe medewerking zal hebben in te roepen. Maar niet van onze overleggingen alleen heeft het Vaderland zijne toekomst te wachten. Moge het de goedertierenheid ondervinden van den Almagtigen God!

»Ik verklaar de gewone Vergadering van de Staten-Generaal te zijn geopend.«

Na het houden van deze aanspraak verliet de Koning de Vergaderzaal; de vereenigde zitting der Kamers werd daarna gesloten. Z. M. keerde, even als bij het komen, met de voorgeschreven plegtigheden naar Hoogstdeszelfs paleis terug, onder het gejuich der talrijke zoowel uit de residentie als van elders zamengevloeide menigte.

— De Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft Maandag middag nog eene zitting gehouden, overeenkomstig art. 1 van het Reglement van Orde der Kamer, onder het voorzitterschap van den heer *Anemaet*, als oudste lid in jaren. In die vergadering zijn ingekomen de geloofsbrieven van al de laatstelijk nieuw benoemde leden. Deze stukken zijn door den waarnemenden voorzitter gesteld in handen van twee commisiën.

Aan die Commissiën zijn tevens overhandigd bezwaarschriften, ingekomen uit [illegible] tegen de verkiezingen der Heeren *Wybenga* en *Dirks*.

— In de zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal van gisteren heeft de heer mr. *J. A. Philipse*, door Zijne Majesteit den Koning benoemd tot Voorzitter der Kamer, gedurende het ingetreden zittingjaar, die betrekking met het houden der navolgende rede aanvaard.

Mijne Heeren!

»Toen mij voor de eerste maal de bijzondere onderscheiding te beurt viel, als Voorzitter dezer Kamer te mogen optreden, erkende ik, bij het besef van het veelomvattende en moeijelijke dezer zoo aanzienlijke betrekking, hoe noodig mij, bij de uitoefening daarvan, uwe welwillendheid en hulpvaardige medewerking zoude zijn, om eenigermate te kunnen beantwoorden aan het vertrouwen, waarmede ik door den Koning was vereerd geworden.

»Nu ik thans voor de tiende maal door 's Konings voor mij zoo vereerend besluit geroepen ben, weder als Voorzitter in uw midden op te treden, gevoel ik, bij de reeds verkregene ondervinding van het dikwerf moeijelijke der taak en bij de vermeerdering mijner jaren, nog meer dan te voren, de behoefte aan uwe toegevendheid en krachtige ondersteuning.

»Dankbaar dat gij, Mijne Heeren, die in zoo ruime mate tot hiertoe aan mij hebt gelieven te schenken, en erkentelijk dat gij daardoor de moeijelijkheden der uitoefening van mijne taak zeer hebt verligt, vleije ik mij, dat ik gedurende het zittingjaar, dat wij thans weder intreden, op nieuw daarop zal mogen rekenen, en stel ik mij voor, daarin voor mij eene voorname kracht te zoeken.

»In die hoop en verwachting vat ik welgemoed en biddende om den voor mij zoo noodigen bijstand van den Almagtige, met ijver en belangstelling mijne gewigtige taak weder op, met den vurigen wensch, dat het God moge behagen, Zijnen dierbaren zegen te verleenen op al de pogingen, welke in dit zittingjaar door de Staten-Generaal zullen worden aangewend, ter bevordering van het welzijn van ons dierbaar vaderland.«

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van gisteren hebben de commissiën, belast geweest met het onderzoek der geloofsbrieven van de nieuw gekozen leden, hare verslagen uitgebragt.

Al de nieuw gekozen leden werden toegelaten, met uitzondering van den heer *Dommers van Poldersveldt*, die de vereischte eeden nog moet afleggen en de heeren *Dirks* en *Wybinga*, tegen wier verkiezing bedenkingen en bezwaarschriften waren ingekomen; de commissie met het onderzoek hunner geloofsbrieven belast, zal nu later omtrent hen nader verslag uitbrengen.

De Vergadering is daarop overgegaan tot het opmaken eener nominatie van drie leden, om den Koning aan te bieden, om daaruit een te benoemen als Voorzitter der Kamer voor het ingetreden zittingjaar.

Bij de stemming van den eersten kandidaat bekwam bij de eerste stemming de heer *van Reenen*, laatst afgetreden voorzitter, 33 stemmen, de heer *Dullert* 20, de heer *van Goltstein* 2 en de heeren *Mackay* en *van Bosse* elk ééne stem, zijnde alzoo de heer *van Reenen* als eerste kandidaat op de lijst geplaatst.

Tot tweeden kandidaat werd gekozen de heer *Dullert*, die bij de eerste stemming op zich vereenigde 35 stemmen, de heer *van Goltstein* 16, de heer *Mackay* 3, en de heeren *van Bosse* en *Heemskerk* Bzn. elk ééne stem.

Als derde kandidaat werd benoemd de heer *van Goltstein*, die bij eene tweede stemming erlangde 29 stemmen, bij welke gelegenheid de heer *Meeussen* er 17 bekwam, de heer *Anemaet* 5, de heer *Mackay* 3, en de heeren *Duymaer van Twist*, [illegible] elk ééne stem, terwijl één blancobiljet in de stembus werd gevonden.

De aldus opgemaakte lijst zal aan Zijne Majesteit den Koning worden aangeboden.

— Bij besluit van 15 September 1860, n°. 47, heeft Zijne Majesteit goedgevonden: 1°. te bepalen, dat met het dagelijksch toezigt op de spoorwegdiensten voorloopig belast worden vijf spoorweg-ingenieurs, van welke twee toezigt zullen oefenen op de dienst van den Nederlandschen Rhijnspoorweg en de drie anderen, ieder op de dienst van elke der drie overige spoorwegondernemingen, als één op die van den Hollandschen IJzeren Spoorweg, één op die van den Aken-Maastrichtschen spoorweg, en één op die van den Rotterdam-Antwerpschen spoorweg; 2°. met ingang van den 1sten October aanstaande tot spoorwegopziener te benoemen: G. J. Janssen, thans rijksopzigter van den Waterstaat te Arnhem; M. J. van Duyl, civiel-ingenieur te Utrecht; A. J. Hendriks, te Westervoort, thans opzigter in dienst van de Nederlandsche Rhijnspoorweg-maatschappij; J. G. Brouwer Starck, thans opzigter bij het stoomgemaal de Leeghwater in den Haarlemmermeerpolder te Sassenheim; en J. C. Wencker, civiel-ingenieur te 's Gravenhage.

— Bij beschikkingen van den Minister van Binnenlandsche Zaken van den 15den September 1860 zijn: 1°. de nagenoemde ingenieurs van den waterstaat, thans in verschillende districten werkzaam, met den 1sten October e. k. gesteld in algemeene dienst, als: de ingenieurs der 1ste klasse J. G. W. Fijnje en J. J. A. Waldorp, en de ingenieurs der 2de klasse N. T. Michaëlis en L. A. Reuvens, en zijn deze ingenieurs met en benevens de ingenieurs in algemeene dienst J. L. Schneither en G. van Diesen bestemd om, te rekenen van gezegden 1°. October e. k., onder de leiding der commissie, bij Koninklijk besluit van den 24sten Augustus 1860, n°. 51, ingesteld, voor de zaak der staatsspoorwegen werkzaam te zijn; 2°, de navolgende ingenieurs verplaatst: de adspirant-ingenieur P. Loke van Middelburg naar Kampen; de ingenieur J. A. van Dorth van Tholen naar Middelburg; de ingenieur J. Dirks van 's Hertogenbosch naar Gorinchem; de adspirant-ingenieur E. [illegible] van 's Gravenhage naar 's Hertogenbosch; de ingenieur J. van der Vegt van Breskens naar Hoorn; de adspirant-ingenieur J. J. Roelants van Assen naar Breskens; de adspirant-ingenieur C. H. Breunissen Troost van 's Gravenhage naar Assen; de adspirant-ingenieur A. M. K. W. baron van Ittersum van Gorinchem naar Utrecht; 3°. de ingenieur T. Bleckmann, dienstdoende op Zuidbeveland, daarenboven belast met de dienst op Noordbeveland; en de ingenieur A. O. van den Santheuvel, dienstdoende op Schouwen, daarenboven belast met de dienst op het eiland Tholen.

— Bij besluiten van den 14den en 15den September 1860, n°. 63 en 54, heeft Zijne Majesteit goedgevonden: den officier van gezondheid der 2de klasse F. Harbaur, ingevolge het besluit van 15 Augustus jl., n°. 70, ter beschikking van het departement van Oorlog, op zijne aanvrage, op pensioen te stellen.

Den 1sten luitenant J. G. H. Grooss, van de infanterie van het leger hier te lande, thans tijdelijk gedetacheerd bij dat in Oost-Indië, definitief over te plaatsen bij het wapen der infanterie van laatstgemeld leger.

— Bij besluit van den 16den September 1860, n°. 51, heeft Zijne Majesteit goedgevonden te benoemen, bij het 8ste regiment infanterie, tot kapitein van de 3de klasse, naar ouderdom van rang, den 1sten luitenant-adjudant *F. A. Loggere*, van het korps.

— Reeds vroeger is gemeld, dat bij Zr. Ms. besluit van 24 Julij jl. het bataillon mineurs en sappeurs met eene kompagnie is vermeerderd. Ten gevolge daarvan zal dit bataillon uit vier kompagnien bestaan. Het zal 21 officieren en 799 man sterk zijn.

— Uit Middelburg schrijft men van den 18den September:

»Wij vernemen dat thans werkelijk door de Regering met de Maatschappij tot indijking der op- en aanwassen in de Ooster-Schelde, eene schikking is getroffen, en dat de Regering reeds maatregelen neemt om het graven van een kanaal door Zuidbeveland zoo spoedig mogelijk van harentwege krachtig te doen doorzetten.«

— Uit 's Hage schrijft men:

»Men verneemt dat bij eenige aanzienlijke ingezetenen alhier het plan bestaat tot oprigting eener Broodbakkerij op groote schaal, ten einde daardoor de burgerij op goedkoopere wijze dan thans plaats vindt, tevens van goed brood te voorzien.«

— Een vreeselijk ongeluk had voor eenige dagen te Utrecht plaats. De huishoudster van den heer N. en de min waren naast elkander bezig met strijken, toen de japon der eerste vuur vatte. Zij bemerkte het eerst, toen de ligte stof begon te vlammen. Beide trachtten de vlam te blusschen, maar de baleinen der krinoline verhinderden dit. In angst vliegt

de min naar het kind, en de jufvrouw gillende den trap af door den gang. De heer des huizes schiet toe, werpt haar op den grond, grijpt een karpet en heeft het geluk het vuur te smoren. Maar de ongelukkige, hoewel bij kennis en nog krachtig genoeg om den trap op te gaan, is twee dagen later, na eene liefderijke verpleging in het Diakonessenhuis te Utrecht, aan de gevolgen overleden.

— Uit Ossendrecht schrijft men van 12 September:

„Gisteren nacht ontstond alhier een zware brand in de arbeiderswoning van *J. H.*, die spoedig zoozeer toenam dat in weinige oogenblikken huis, schuur en voorraad geheel in de asch lagen. Een opzettelijk onderzoek door den officier van justitie en regter-commissaris had alhier plaats, en hierna bleek het, dat genoemde *J. H.* zelf zijne woning had in brand gestoken, ten einde de assurantie-penningen te kunnen innen, waarvoor dit gebouw zeer hoog was opgegeven. De dader bekende spoedig het door hem gepleegde feit, en is daarna naar Bergen-op-Zoom overgebragt, om verder naar Breda te worden getransporteerd, ten einde aldaar voor de Arrondissements-Regtbank teregt te staan."

— Uit de Beemster wordt van den 12den September gemeld:

„De handel in schapen, die bron van welvaart in onzen omtrek en in geheel Noordholland, heeft dezer dagen een gevoeligen slag geleden door het schandelijke bankroet van eenige veehandelaren, te Hoorn en te Alkmaar gevestigd geweest. Deze handelaren, die jaren achtereen wekelijks 600 tot 1000 schapen naar Londen verzonden, hebben in eenige dagen tijds voor ruim honderd duizend gulden van die waar en ook eenig groot vee opgekocht, en zijn daarmede naar Londen overgestoken, zonder orde op hunne zaken te stellen."

SPOORWEG ANTWERPEN-ROTTERDAM.

Vertrek van Breda: 6 u. 's morgens; 7 u. 50 m. 's morgens; 12 u. 30 m. 's middags; 4 u. 15 m. 's avonds.
» » Rotterdam: 5 u. 30 m. 's morgens; 10 u. 15 m. 's morgens; 3 u. 's namiddags.
» » Antwerpen: 7 u. 40 m. 's morgens; 12 u. 20 m. 's middags; 3 u. 50 m. 's namiddags; 5 u. 35 m. 's avonds (alleen tot Breda).

G R A A N M A R K T.

AMSTERDAM den 17. September.

TARWE onveranderd: 130 ℔ oude witb. Poolsche *f* 420; 125/126 ℔ Friess. *f* 300, *f* 309 te Oostzaan.

ROGGE tot vorige prijzen aan cons.: 124 ℔ oude Pruiss. *f* 213; 116 ℔ jar. Petersb. *f* 176; 120 ℔ N. dito 187; 121 ℔ Galatz *f* 192; 119 ℔ N. Archang. *f* 178 van boord; 115 ℔ oude Petersb. *f* 174; 116 ℔ N. dito *f* 179. Op levering in Oct. *f* 173, *f* 174; Mei *f* 179, *f* 180.

GERST zonder handel.

HAVER in een doen: Zweedsch *f* 10 per 100 kil.

BOEKWEIT lager afgegeven; 120 ℔ N. Amersf. en Gooische *f* 228, 140 ℔ dito *f* 224.

KOOLZAAD traag; op 9 v. Olie te leveren: in April 73 p. vl.; Sept. 70 p. vl.; Oct. 70 1/4 p. vl.; Nov. 71 1/2 p. vl.

LIJNZAAD flaauw; in veiling 101/102 ℔ Arch. *f* 9 1/4, *f* 9 1/2; 104 ℔ dito *f* 280.

RAAPOLIE: op 6/w. *f* 41 3/4; vlieg. *f* 40 1/2; 1 Oct. *f* 40, *f* 40 1/2; 1 Nov. *f* 40 3/4; 1 Dec. *f* 41 3/4; 1 Mei *f* 42.

LIJNOLIE op 6/w. *f* 31 1/4; vlieg. *f* 30; 1 Oct. *f* 30; 1 Nov. *f* 30 1/2; 1 Dec. *f* 30 3/4.

HENNEPOLIE op 6/w. *f* 39 1/4.

RAAPKOEKEN per 1040 st. *f* 72 à *f* 76.

LIJNKOEKEN per 104 st. *f* 11 à *f* 14.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA.

Van den 18. September 1860.

Het Nederl. Mudde Tarwe Nieuwe	van *f* 9,00	tot *f*	11,25.
Het dito dito Oude witte Tarwe	» » 13,00	» »	14,50.
Het dito dito Rogge Nieuwe	» » 6,05	» »	7,60.
Het dito dito Rogge Oude	» » 7,50	» »	8,00.
Het dito dito Boekweit Oude	» » 0,00	» »	0,00.
Het dito dito Boekweit Nieuwe	» » 6,35	» »	7,00.
Een dito pond Boter	» » 0,86	» »	0,88.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	» » 2,40	» »	2,80.
Het 1000 Eiken Telhout	» » 3,50	» »	3,75.
Het 1000 Doof Hout		»	2,75.
De kar Spaanders		»	4,10.
De » Struiken		»	4,50.
De 100 Mutsaards	van *f* 4,50	tot »	5,50.

242e STAATS-LOTERIJ.

VIJFDE KLASSE.

VIe TREKKING. No. 15966, een prijs van *f* 1000 en premie van *f* 30,000;
No. 8101 *niet* en premie van *f* 3000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (18 *September*) was de fondsnotering: Ned. 2 1/2 pCt. 62 1/8; 3 pCt. 74 1/8; 4 pCt. 97 1/2; Handelm. 128 3/4; Rusland 5 pCt. 100 1/4, 7/8; dito 1828—29 100 1/2, 3/4; 4 pCt. 1840 77 1/2; 5 pCt. 1854 86 1/4; Id. 1855 95 3/4, 13/16; Leening 1860 89 1/4; Spanje 4 1/2 pCt. 88 5/8; 3 pCt. Binnenl. 41 7/8; Portugezen 3 pCt. te Londen 41 7/8; Oostenr. Metall. 43 7/8, 44; Zilver Nat. 5 pCt. 51 15/16, 52 1/16, 52; Zilver 1849—54 65; 2 1/2 pCt. 24.

Advertentiën.

Heden overleed, na eene kortstondige ziekte, voorzien van de H. H. Sacramenten, in den ouderdom van ruim 71 jaren, Vrouwe P. A. VAN DE COOLWIJK, geboren MULDER.

OOSTERHOUT, 15 September 1860.

Familie, Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene ook als bijzondere Kennisgeving aan te nemen.

BROOD.

In het *Amsterd. Handelsbl.* van 19 September 1860 leest men uit *'s Gravenhage*, dat vele aanzienlijken aldaar zich hebben vereenigd tot daarstelling eener BROODBAKKERIJ. In navolging hiervan wordt voorgesteld ook in *Breda* eene BROODBAKKERIJ op te rigten, met het doel goedkooper Brood verkrijgbaar te stellen. — Die hiertoe wenschen mede te werken, gelieven eigenhandig geteekende *franco* Brieven, onder het woord BROOD, te zenden bij de Uitgevers dezer Courant; zullende er, bij voldoende deelneming, eene Vergadering worden belegd.

NEDERLANDSCH-BELGISCHE EN BELGISCHE STAATSSPOORWEGEN.

PLEIZIER REIS

van *BREDA, MOERDIJK* en *ROOSENDAAL* naar *BRUSSEL,*

BIJ GELEGENHEID DER GROOTE FEESTEN.

PRIJS VOOR HEEN EN TERUG:
2de Klasse 3.00 Gl. — 3de Klasse 2.00 Gl.

Zondag den 23. September 1860.

Vertrek van *Breda* en *Moerdijk* ten 6 ure 's morgens.
Terug van *Brussel* ten 8 ure 15 m. 's avonds.

In HUUR wordt gevraagd:

Een KOETSHUIS met STALLING voor twee of drie Paarden. Adres bij de Uitgevers dezer.

HET SCHEL- EN GENEESKUNDIG PRÆPARAAT

is een *nieuw uitmuntend middel ter versterking van het Haar.* Hetzelve bevat in eene juiste verhouding alle bestanddeelen welke het Haar tot voedsel dienen en de Huid versterken. *Het reinigt het Hoofd van de schilfers, belet het uitvallen en bevordert den groei der Haren, is uitermate verfrisschend en van het fijnste parfum.*

Prijs per Flacon *f* 1,20.

Het Eau des Carmes

van MARGARETHA GRASS werkt gunstig bij krampachtige verzwakkingen van zenuwgestel en spijsverterings-organen, bij flaauwten, aanvallen van beroerten, ongeregelden bloedsomloop en vervangt de HOFFMANN'S druppels *met veel zekerder en aangenamer werking in alle voorkomende gevallen.*

Bij ieder fleschje wordt *eene aanwijzing tot gebruik* afgegeven. Het kleine fleschje 50 Cts., het groote *f* 1.

DE OOSTERSCHE ANTI-RHUMATISCHE KRUIDEN-OLIE

is uit vlugtige Planten-Oliën, vermengd met de Cajapoet-Olie, te zamen gesteld, en geneest alle Rhumatische ziekten en verlammingen, pijn in de gewrichten, verstijvingen in de pezen en andere aandoeningen.

De inwrijvingen geschieden tweemaal daags met de vlakke hand; het lijdende deel wordt daarna met flanel of hooi gedekt, dat voor het vuur warm gemaakt is.

STOLL'S DRUPPELEN

bevrijden oogenblikkelijk van de hevigste kiespijn; men behoeft slechts een daarmede bevochtigd puntig watje in het oor te stoppen, aan de zijde waar de kiespijn is. Het fleschje kost *f* 1.—.

Amsterdam, Verkoophuis.	's Hertogenbosch, F. L. Welsch.
Breda, Henri Sprengers.	Leur, L. van den Berg.
» M. Janssen, voorheen Wed. J. Soomers.	Oosterhout, Gebr. Driessen.
Bergen-op-Zoom, D. Pouwels.	Rozendaal, M. D. v. Leeuwen.
» P. F. Appelboom, Apoth.	Steenbergen, W. v. d. Kar.
Eindhoven, A. Beguin.	Tilburg, C. H. Donhoff.
Helmond, A. H. Martin.	Waalwijk, F. v. d. Klokken.

En in de andere Steden in de bekende Dépôts.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.